

Õppekava: Töötamise toetamise täiendkoolitus

1. **Õppekava nimetus:** Töötamise toetamise täiendkoolitus
2. **Õppekavarühm:** tegevusjuhendajad, tugiisikud ja vaimse tervise valdkonna rehabilitatsioonispetsialistid
3. **Õpiväljundid ja koolituse eesmärk**

Koolituse eesmärgiks on anda osalejatele vajalikud teadmised, oskused ja hoiakud töötamise toetamise teenuse osutamiseks. Koolitus vastab riiklikult kinnitatud Töötamise toetamise teenuse täiendkoolituse kavale.

Koolituse läbinud õppija saab valida tegevusjuhendaja kutset taotledes töö ja õppimise valdkonna toetaja lisapädevuse.

Koolituse lõpetanud õppija:

- teab riiklikke nõudeid erihoolekandeteenustele, sh täpsemalt töötamise toetamise teenusele;
- oskab hinnata kliendi ja tema kogukonna võimalusi ja takistusi;
- oskab teadlikult valida suhtlusstrateegiad tööks kliendi ja tema kogukonnaga;
- oskab vajadusel toetada klienti, tema tööandjat ja kaastöötajaid asjakohaste kohanduste tegemiseks;
- on valmis vajadusel tegema koostööd Töötukassa spetsialistidega sh töötugiisikuga;
- tunneb Tööturuteenuste ja toetuste seadust ja tööõigust reguleerivat seadusandlust tasandil, mis võimaldab vajadusel seostada klienti asjakohase nõustamisega.

4. **Õpingute alustamise tingimused**

- Õppe sihtgrupiks on sotsiaalvaldkonna töötajad, kes soovivad täiendada oma teadmisi ja oskusi psüühilise erivajadusega täiskasvanute töötamise ja õppimise toetamise valdkonnas.
- Õpinguid võivad alustada kõik huvilised, kellel on vähemalt keskharidus.
- Õppegrupp võib koosneda 8 – 20 koolitatavast.

5. **Õppeaja kestus:** Kokku 52 tundi (2EAP). Kontaktõpe 40 tundi, sh õpiväljundite hindamine; 12 tundi iseseisvat tööd.
6. **Koolituse sisu. Õppeainete loend ja maht akadeemilistes tundides:** Õppetöö koosneb loengutest ja rühmatöödest, iseseisvatest ülesannetest ja lõputööst.

Õppeained ja nende maht tundides

Õppeaine	Auditoorne õpe (loeng-seminaride vormis)	Iseseisev töö	Praktika-päev
<p>Töövaldkonna tegevusjuhendaja kompetentsimudel ja valdkonna seadusandlik taust.</p> <p>Alateemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riiklik hoolekanne, pakutavad teenused (SHS) • Tegevusjuhendaja rollid, ülesanded, vajalikud oskused. • Toetatud töölerakendamise väärtused ja põhimõtted. • Nõuded töötamise toetamise teenusele. • Teenuste kättesaadavus, suunamise juhised. • Iseseisev ülesanne: Eneseanalüüs. 	8	3	
<p>Tööprofii li koostamine</p> <p>Alateemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliendi soovid töö ja õppimise valdkonnas • Kliendi võimete ja oskuste hindamine • Keskkonna võimaluste hindamine • Soovist pikemaajase tööalase eesmärgi sõnastamine. • Alaeesmärkide valimine ja tegevusplaani koostamine aastaks. • SHS nõuded töötamise toetamise teenuse tegevuskavale. • Iseseisev ülesanne: kliendikohtumiste ettevalmistus, läbiviimine ja analüüs, ettekanne lõpuseminaril. 	8	3	6
<p>Motivatsiooniteooria ja motiveerimise tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positiivsetevseks muutuseks valmisoleku etapid ja sobivad sekkumisstrateegiad. • Oskuste õpe: sobiva juhendamisstiili valik arvestades oskuste ja tahte/motivatsiooni koosmõju. 	8		

Kogukonnatöö ja töö hoidmise toetamine <ul style="list-style-type: none"> • Keskkonna võimaluste uurimine • Töö kohalike tööandjatega • Koostöö Töötukassaga • Töövõimetoetuse seadus. Tööturutoetuste ja teenuste seadus. • Töökoha leidmine ja sobitamine • Töökoha kohandamine, sh töökollektiivi juhendamine • Rahvusvaheliselt tunnustatud toetatud töölerakendumise võrgustikud ja heade praktikate näited. 	8		
Kogemusnõustamine ja eneseabigrupid tööalase personaalse toetamise võimalusena. Vaimse tervise ennetavate ohumärkide plaan töökontekstis (kogemusnõustaja ettekanne).	2		
Eetilised väljakutsed tegevusjuhendaja töös, sotsiaalvaldkonna eetikakoodeks.	2		
Kursusetööde seminar ja õppekäik mõnda teenust osutavasse organisatsiooni.	4		
Iseseisva tööna koostatakse kursuselõputöö ja kaitstakse seda lõpuseminaril. Lõputöö kohustuslikud osad on: <ul style="list-style-type: none"> • Tööprofili koostamine kliendile sh tegevuskava • Kirjalik eneseanalüüs. 			
Kokku: 52 h	40	6	6

7. **Õppekeskkonna kirjeldus.** Õpperuum on sisustatud toolidega ja lauaga, toolid on paigutatud ringi või pesadena. Õppejõu kasutuses on: tahvel, markerid, dataprojektor, sülearvuti. Iseseisvate tööde juhendamiseks kasutatakse kokkuleppel koolitusel osalejatega elektroonilise sidevahendeid. Praktikakohtadega sõlmib koostöölepe vastutav õppejõud kui praktika ei toimu koolitatava tööandja juures.

8. **Õppematerjalid.**

Töövihik kursusel osalejale. Sisaldab kõigi teemade konspekte , töölehti ja viiteid allikatele.

Töövihik / tööprofiil iseseisva ülesand täitmiseks

e- õppekeskkond

9. **Õpingute lõpetamise nõuded:**

- Koolitus loetakse koolitatava poolt läbituks, kui koolitatav on koolitusel

osalenud vähemalt 75% ulatuses (so vähemalt 30 tundi).

- Osalenud praktikapäeval.
- Koostanud lõputöö ja kaitsnud seda lõpuseminaril.
- Koolituse läbinud õppija saab vastava tunnistuse.

10. Koolituse läbiviijate kvalifikatsioon: Koolitust viiakse läbi vähemalt kahe praktiku poolt, kellest üks on kogemusnõustaja väljaõppega.

Kutselisel koolitajal on kõrgharidus sotsiaaltöös, tegevusteraapias, psühholoogias või andragoogikas ning vähemalt kaheaastane töökogemus vaimse tervise valdkonnas toetatud töölerakendajana.

Vastutav koolitaja on **Küllli Mäe MA**, lisaks kutsutakse praktikutest külalislektoreid [Heaolu ja Taastumise Kooli rehabilitatsioonimeekonnast](#), näiteks seadusandliku tausta käsitlemiseks ja praktikapäeva juhendamiseks.

Küllli Mäe tugevuseks on integreeritud lähenemine sotsiaaltöös, kogemusnõustajate kaasamine ning varasem kogemus töötamisest kohaliku omavalitsuse asutustes. 2015. aastal oli Külli üheskoos psüühikahäirest taastumise kogemusega kogemusnõustajatega partner Töötukassa teenuste arendamisel seoses töövõime reformi läbiviimisega, osaleti aktiivselt töötubades. Külli kuulub Eesti Vaimse Tervise ja Heaolu Kolalitsiooni vaimse tervise poliitika kujundamise töörühma.

Küllli Mäe:

- omab bakalaureusekraadi sotsiaaltöö erialal (kõrvaleriala psühholoogia), magistrikaadi eripedagoog-nõustaja erialal;
- on panustanud praktikuna vaimse tervise teenuste arendamisse Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuses, MTÜs Iseseisev Elu ja Tallinna Vaimse Tervise Keskuses aastatel 1994-2009, kus peamised ülesanded olid klienditöö metoodiline juhendamine, võrgustikutöö, kvaliteedijuhtimissüsteemi väljatöötamine ja rakendamine, kogukonnateenuste arendamine, psühhosotsiaalse rehabilitatsioonitöö metoodikate rakendamine;
- on Heaolu ja Taastumise Kooli asutaja, Eesti Psühhosotsiaalse Rehabilitatsiooni Ühingu eestvedaja, tegutsev eksperdi, superviisori, koolitaja ja karjäärinõustajana, kus tööülesanded hõlmavad nõustamist sotsiaalkaitse valdkonnas, sh tõendus põhiste - programmide kohandamist konkreetse sihtgrupi vajadustele ning vabatahtlike ja kogemusnõustajate kaasamist ja juhendamist;
- on olnud Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži sotsiaaltöö valdkonna lektor;
- on osalenud uuringuid teostavates meeskondades ning teinud ettepanekuid Eesti sotsiaalkaitse süsteemi täiustamiseks, sh osalenud juhendmaterjalide „Kroonilise psüühikahäirega eaka hooldusjuhendi“; „Tegevusjuhendaja käsiraamatu“, „Sotsiaaltöötajale HIV-nakkusest“, Eesti vaimse tervise strateegia väljatöötamisel (olles strateegia kaasautor) ja Alkoholi probleemidega inimeste ravijuhendi väljatöötamisel ning uuringutes „Kliendikeskne esmatasandi juhtumitöö“;
- on CARE metoodika koolitaja ja rakendaja alates 2001. aastast. Tema eestvedamisel on tõlgitud eesti ja vene keelde ka CARE kõige uuemad käsiraamatud „Kuidas klientidest saavad kodanikud“.